

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Föreningsliv i Mumindalen

Perera, Ylva

Published in:
Hufvudstadsbladet

Published: 22/07/2021

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:
Perera, Y. (2021). Föreningsliv i Mumindalen. *Hufvudstadsbladet*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202201148687>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Föreningsliv i Mumindalen

”Då ville ju ingen vara den som ställer krångliga eller dumma frågor” konstaterar Heikki Pakarinen, tillförordnad generalsekreterare för Pohjola-Norden (Hbl 13.7), apropå hur hans företrädares massiva pengaförskingring kunde gå styrelsen förbi. Min egen hatkärlek till allt vad styrelser heter flammar till. Vad tror man att poängen med en styrelse är, särskilt en med stora medel, om den inte ställer frågor om sin egen verksamhet?

Nu har jag själv i och för sig bara suttit i styrelser för små gräsrotsföreningar – sådana som arrangerar fester, spelar teater, ordnar skrivkurser, ger ut en tidskrift eller lobbar för frilanskritik – men det har absolut inte alltid varit enkelt. Tvärtom gick det en gång så långt att jag blev ordinerad av en arbetshälsopsykolog att sjukskriva mig – men inte från mitt lönearbete, utan från ett styrelsearbete som inneburit så många myndighetssamtal, bokföringsstrul och sömnlösa nätter att jag mist all hjärnkapacitet. Men jag har också fått erfara hur styrelsearbete känns när det går bra, när faktum att man sitter sammanföst med människor vars åsikter man inte alltid håller med om gör att man tillsammans åstadkommer mycket mer än man själv ens hade kunnat föreställa sig.

Två av sommarens oplanerade HBL-följetonger – härvan kring Pohjola-Nordens tidigare generalsekreterares misstänka förskingringsbrott samt den slarviga nyttextningen av Tove Janssons seriestrippar – fick mig att tänka på en barndomsfavorit, nämligen Janssons ”Föreningsliv i Mumindalen” (1957). I serien går muminfamiljen med i ett otal olika föreningar, hamnar i konflikter gällande ordförandeposter, brottas med moraliska dubier kring verksamheten, slits mellan vänskapslojaliteter – Muminmaman är plötsligt medlem både i Stinkys brottsliga gäng och i frivilliga poliskåren – samt funderar över om föreningsaktiva faktiskt måste göra mer än bära ”föreningsslips”.

Speciellt minns jag repliken ”Du får vara föreningens naturliga opponent”. Den har under åren hängt med som en standardfras i jargongen med mina familjemedlemmar, och är användbar för att pika någon för en avvikande åsikt, samtidigt som man visar att man vill ha med personen ändå.

I det verkliga föreningslivet är det absolut inte alltid särskilt kul med opponenter, många gånger sitter man och önskar sig en enväldshärskare. Helst en som var kunnig i ekonomisk förvaltning, så man slapp sitta och gissa i kapp kring bokslutet, men också en som helt enkelt kunde *bestämma* vad alla styrelsemedlemmar ska göra, så man inte hamnade i träsket där vissa tar på sig allting och andra inget alls.

Samtidigt är det ju bara i frånvaron av ekonomikunniga envåldshärskare som föreningslivet fungerar som bäst. När abstrakta humanister tvingas göra en budget, när man får syn på sina prioriteringar genom att de skavs mot andras, när man klarar av att lägga sitt eget självförverkligande åt sidan.

Kanske skulle mycket av ängsligheten, som på basen av Pakarinens uttalande florerar också uppe i de mer prestigefyllda styrelserna, avhjälpas lite av att man verkligen tillsatte en styrelsepost som "naturlig opponenter". Nån vars ansvar det var att ställa alla dumma frågor, om så inte annars sker. Personen kunde till och med få ha en särskild föreningsslips, om det gör posten mer lockande.

Ylva Perera

Skribenten är litteraturvetare